

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

วังท่าพระ คณะโบราณคดี ภาควิชามานุษยวิทยา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

320 312 ศาสนาและวัฒนธรรม (Religion and Culture)

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต 3(3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา

☒ วิชาเอกบังคับ	☐ วิชาเอกบังคับเลือก	☐ วิชาเอกเลือก
☐ วิชาโทบังคับ	☐ วิชาโทเลือก	☐ วิชาเลือกเสรี
☐ วิชาศึกษาทั่วไปบังคับ	☐ วิชาศึกษาทั่วไปบังคับเลือก	☐ วิชาศึกษาทั่วไปเลือก
☐ วิชากลางคณะ		

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 2 / ชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

-

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)

ไม่มี

8. วันเวลา และสถานที่เรียน

วันจันทร์ เวลา 9.25 – 12.05 น.

ห้อง ศสศ.303 ศูนย์สันสกฤตศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 20 พฤศจิกายน 2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์**1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา**

1. เพื่อเรียนรู้แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการศึกษาทางมานุษยวิทยาในการศึกษาระบบความเชื่อทางศาสนา
2. เพื่อศึกษารูปแบบ บทบาทและความสำคัญของศาสนาในสังคมรูปแบบต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน
3. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ค้นคว้า ทำความเข้าใจและฝึกวิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางศาสนาในสังคมปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้เนื้อหาของรายวิชามีความทันสมัยและมีความสอดคล้องกับสถานการณ์สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ**1. คำอธิบายรายวิชา**

สร้างความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับความเชื่อและการปฏิบัติทางศาสนาในสังคมและวัฒนธรรมทั่วไป โดยพิจารณาถึงทฤษฎีเกี่ยวกับธรรมชาติ จุดกำเนิด บทบาทหน้าที่องค์ประกอบ และการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับพลวัตทางสังคม

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
3 ชั่วโมง/สัปดาห์	ไม่มี	ไม่มี	6 ชั่วโมง/สัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล
วันพฤหัสบดี เวลา 12.00 – 15.00 น. ห้อง 506 คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1.1.1 มีวินัย เคารพกฎระเบียบ
- 1.1.2 ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบ
- 1.1.3 มีคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

1.2 วิธีการสอน

- 1.2.1 มอบหมายรายงานย่อยรายบุคคลและรายงานกลุ่มให้ทำโดยมีรูปแบบและกำหนดส่งที่ชัดเจน เพื่อฝึกให้มีวินัย รับผิดชอบตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน
- 1.2.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม เรียกนักศึกษาตอบคำถาม/แสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคล กระตุ้นให้มีการโต้แย้ง แสดงความเห็นที่แตกต่างในประเด็นทางวิชาการเกี่ยวกับพฤติกรรม/ปรากฏการณ์ทางศาสนาในสังคมไทยและสังคมอื่น
- 1.2.3 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยเฉพาะการเคารพสิทธิของเจ้าของผลงาน การอ้างอิงเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการทำรายงานให้ครบถ้วนและถูกต้อง

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1.3.1 ประเมินการตรงเวลาและความรับผิดชอบจากเข้าเรียนและส่งงานของนักศึกษา
- 1.3.2 ประเมินจากพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การแสดงออกและรับฟังความเห็นของผู้อื่นในการอภิปรายและเสนอรายงาน
- 1.3.3 ประเมินจากการเขียนรายงานและพฤติกรรมในการสอบ

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- 2.1.1 เพื่อเรียนรู้แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการศึกษาศาสนาในเชิงมานุษยวิทยา ความเชื่อและการปฏิบัติทางศาสนาในสังคมและวัฒนธรรมทั่วไป จุดกำเนิด บทบาทหน้าที่ของศาสนาในสังคมประเภทต่างๆ องค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลง
- 2.1.2 มีความใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

○2.1.3 สามารถบูรณาการความรู้ในรายวิชาเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 วิธีการสอน

2.2.1 บรรยายเนื้อหา แนวคิดและทฤษฎีในชั้นเรียน แนะนำแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาด้วยตนเอง

2.2.2 ในชั้นเรียนมีการฉายวีดิทัศน์และให้อ่านบทความในหัวข้อที่เกี่ยวข้องเพื่ออภิปรายร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางวิชาการเข้ากับปรากฏการณ์เกี่ยวกับระบบความเชื่อในสังคมต่างๆ ทั้งในรูปแบบของกลุ่มระดมความคิดและรายบุคคล

2.2.3 มอบหมายงานให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มค้นคว้ารายบุคคลในประเด็นทางศาสนาที่สนใจ สนับสนุนให้มีการเก็บข้อมูลภาคสนามเชิงประจักษ์ เพื่อวิเคราะห์/นำเสนอในห้องเรียน เขียนรายงานส่ง

2.3 วิธีการประเมินผล

2.3.1 สอบกลางภาคและปลายภาค

2.3.2 รายงานย่อย/การมีส่วนร่วมในห้องเรียน

2.3.3 รายงานเดี่ยว

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

○3.1.1 มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ

●3.1.2 สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3.2 วิธีการสอน

3.2.1 บรรยายเนื้อหา แนวคิดและทฤษฎีในชั้นเรียน

3.2.2 การอภิปรายเนื้อหาวิชาวีดิทัศน์และบทความที่ให้อ่านในห้องเรียน ทั้งในรูปแบบของกลุ่มระดมความคิดและรายบุคคล

3.2.3 มอบหมายงานให้ค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับหัวข้อบรรยายเพื่อทดสอบความเข้าใจการบรรยาย การใช้ความคิด วิเคราะห์และเชื่อมโยงความรู้กับพฤติกรรมทางศาสนาในสังคมไทย เลือกรายงานที่น่าสนใจให้ผู้เรียนนำเสนอในห้องเรียนอย่างสั้นๆ

3.2.4 ทำรายงานเป็นรายบุคคลตามหัวข้อที่สนใจ เพื่อฝึกเก็บข้อมูล/แก้ไขปัญหาในการเก็บข้อมูล/วิเคราะห์/ประมวลเป็นรายงาน

3.2 วิธีการประเมินผล

3.3.1 สอบกลางภาคและปลายภาค กำหนดให้นักศึกษาตอบคำถามด้วยการยกตัวอย่าง เพื่อแสดงความเข้าใจเนื้อหาที่ได้เรียนไปและการเชื่อมโยงจากสถานการณ์จริง

3.3.2 รายงานย่อยและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน

3.3.3 รายงานเป็นรายบุคคลตามหัวข้อที่สนใจ

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

4.1.1 มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4.1.2 มีภาวะการเป็นผู้นำและเข้าใจบทบาทการเป็นสมาชิกในกลุ่ม

4.1.3 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม

4.2 วิธีการสอน

4.2.1 มอบหมายให้ติดตามข่าวสารและทำรายงานเพื่อฝึกการเสนอประเด็นปัญหาและการตีความ ตลอดจนความสามารถในการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและต่างประเทศ

4.2.2 เปิดโอกาสให้ฝึกแสดงความสามารถในการสื่อสารและความคิดริเริ่มทั้งในระดับกลุ่มและบุคคล โดยแบ่งกลุ่มค้นคว้า อ่านบทความ/ตอบคำถามที่มอบหมายให้ แล้วอภิปรายในห้องเรียน หรือ นำรายงานกลุ่มมาเสนอเพื่ออภิปรายในห้อง

4.3 วิธีการประเมินผล

4.3.1 ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในห้อง ความรับผิดชอบในการทำรายงาน ทั้งของกลุ่มและรายบุคคล การนำเสนอ ชี้แจงและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับรายงานได้

4.3.2 ประเมินจากความรู้ความสามารถในการทำความเข้าใจเนื้อหาและเชื่อมโยงประเด็นที่ปรากฏในการตอบข้อสอบ

5. ทักษะ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

5.1.1 มีความสามารถในการสื่อสารและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.2 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

5.1.3 มีความสามารถในการบริหาร จัดการข้อมูล

5.2 วิธีการสอน

5.2.1 มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและติดตามข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต

5.2.2 ให้นักศึกษาชมคลิปที่มีความเกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาในชั้นเรียนและแนะนำให้สืบค้นด้วยตัวเอง

5.2.3 การนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์และให้ส่งงานทางอินเทอร์เน็ต

5.3 วิธีการประเมินผล

5.3.1 ประเมินจากการทำรายงานว่ามีการใช้แหล่งอ้างอิงจากอินเทอร์เน็ต

5.3.2 ประเมินจากการซักถาม แสดงความคิดเห็นและนำเสนอรายงานของนักศึกษา

5.3.3 ประเมินจากการส่งงานทางอินเทอร์เน็ต

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม การเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1 (2 ธ.ค. 62)	แนะนำรายวิชา ขอบเขตการศึกษา ตกลง เงื่อนไขเรื่องการเรียนรู้และ เกณฑ์การให้คะแนน	3	-บรรยายเพื่อให้นักศึกษาทราบถึง ขอบเขตและแนวทางการสอนของวิชา -เอกสารประกอบการเรียนที่ต้องอ่าน ประกอบ -ยกตัวอย่างและสอบถามสื่อที่นักศึกษา สนใจและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
2 (9 ธ.ค. 62)	ศาสนาในทาง มานุษยวิทยา - นิยามศัพท์ ศาสนาและ ระบบความเชื่อ - กำเนิดและพัฒนาการ ของศาสนา - ลักษณะของศาสนาใน สังคมดั้งเดิม	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
3 (16 ธ.ค. 62)	แนวคิดและทฤษฎีหลักๆ ที่ใช้ใน การ ศี ก ษ า มานุษยวิทยาศาสนา (1)	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์

	- แนวคิดทางจิตวิทยา			
4 (23 ธ.ค. 62)	แนวคิดและทฤษฎีหลักๆ ที่ใช้ใน การ ศี ก ษ า มานุษยวิทยาศาสนา (2) - แนวคิดทางสังคมวิทยา: ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
5 (6 ม.ค. 63)	แนวคิดและทฤษฎีหลักๆ ที่ใช้ใน การ ศี ก ษ า มานุษยวิทยาศาสนา (3) - แนวคิดทาง มานุษยวิทยา: ทฤษฎี สัญลักษณ์นิยม	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
6 (13 ม.ค. 63)	แนวคิดและทฤษฎีหลักๆ ที่ใช้ในการศึกษา มานุษยวิทยาศาสนา (4) -กลุ่ม French Structuralism	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
7 (20 ม.ค. 63)	ศาสนาในสังคมไทย	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
8 (27 ม.ค. 63)	สอบกลางภาค			ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
9 (3 ก.พ. 63)	ศาสนากับไสยศาสตร์ - นิยาม - ประเภทและหน้าที่	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
10 (10 ก.พ. 63)	องค์กรทางศาสนาและ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนา	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
11 (17 ก.พ. 63)	ความสัมพันธ์ระหว่าง สถาบันทางศาสนากับ สถาบันทางสังคมอื่นๆ	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
12 (24 ก.พ.)	ศ า ส น า กั บ ก า ร เปลี่ยนแปลง	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์

63)	- ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง - รูปแบบการเปลี่ยนแปลง - การปรับตัวของศาสนา		Microsoft Powerpoint	
13 (2 มี.ค. 63)	ศาสนาในสังคมสมัยใหม่	3	-บรรยายประกอบการนำเสนอผ่าน สื่อ การสอนภาพนิ่งจัดทำด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
14 (9 มี.ค. 63)	รายงาน	3	รายงานหัวข้อพฤติกรรมทางที่เลือก ค้นคว้า/ทำรายงาน อภิปราย/ซักถาม	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์
15 (16 มี.ค. 63)	รายงาน	3	รายงานหัวข้อพฤติกรรมทางที่เลือก ค้นคว้า/ทำรายงาน อภิปราย/ซักถาม	ผศ.ชินวร ฟ้าดิษฐ์

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลนักศึกษา	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การ ประเมินผล
1.1-1.3 2.1-2.3 3.1 5.1-5.3	กิจกรรมที่ 1 การทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค	1 8 16	5% 20% 25%
1.1-1.2 2.1-2.3 3.1-3.2 4.1-4.3 5.1-5.3	กิจกรรมที่2 รายงานเดี่ยว รายงานกลุ่ม	14-15 9-13	20% 20%

1.1-1.2	กิจกรรมที่3 การเข้าชั้นเรียน อภิปรายแลกเปลี่ยน วิทยากรวิจารณ์ ในประเด็นที่ ได้รับมอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	10%
2.1,2.3			
3.1			
4.1,4.3			
5.1			

เกณฑ์การประเมินผล

มีวิธีการให้คะแนน โดยใช้วิธี อิงเกณฑ์ อิงกลุ่ม อื่น ๆ

ดังนี้

80	คะแนนขึ้นไป	A	60 – 64	คะแนน	C
75– 79	คะแนน	B+	55 – 59	คะแนน	D+
70 – 74	คะแนน	B	54 – 50	คะแนน	D
65 – 69	คะแนน	C+	น้อยกว่า 49	คะแนน	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

กาญจนา แก้วเทพ. มรดกทางวัฒนธรรมศาสนา. กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการ สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา, 2530.

จิตร ภูมิศักดิ์ (แปล). ยอร์ช ทอมสัน (เขียน). ความเรียงว่าด้วยศาสนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นกฮูก, 2523.

อมรา พงศาพิชญ์. วัฒนธรรม ศาสนาและชาติพันธุ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

อภิญา เพ็ญฟูสกุล. มานุษยวิทยาศาสนา: แนวคิดพื้นฐานและข้อถกเถียงทางทฤษฎี. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ฉลาดชาย รมิตานนท์. ผีเจ้านาย. เชียงใหม่ : โครงการตำรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.

ทวีวัฒน์ ปุณทริกววัฒน์. ไสยศาสตร์ครองเมือง. กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). 2543.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. พุทธศาสนาในความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มิ่งมิตร, 2544.

- _____ . ลัทธิเสด็จพ่อ ร.5. กรุงเทพฯ : มติชน, 2546.
- พัฒนา กิตติอาษาและคณะ. ลัทธิทรงเจ้าเข้าผี. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 2539.
- _____ . คนชิงอีสาน. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2544.
- ปราณี วงษ์เทศ. ประเพณี 12 เดือน ในประวัติศาสตร์สังคมวัฒนธรรมเพื่อความอยู่รอดของคน. กรุงเทพฯ : มติชน, 2548.
- _____ , สังคมและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์. 2543.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. ภูมิปัญญาในเวศวิทยาชนพื้นเมือง ศึกษากรณีชุมชนกะเหรี่ยง ในป่าหุบไถญ่นเรศวร. นนทบุรี: โลกดูดยภาพ. 2539.
- ไมเคิล ไรท์. ตะวันตก วิภุตคริสต์ศาสนา. กรุงเทพฯ : มติชน, 2542.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ และ นิภาวรรณ วิรัชนิภาวรรณ. การเข้าทรงและร่างทรง ความเชื่อ พิธีกรรมและบทบาทที่มีต่อสังคม. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์. 2533.
- สงัน สุวรรณเลิศ. ผีปอบ ผีเข้า. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2529.
- สนิท สมัครการ. ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย : วิเคราะห์เชิงสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. 2539.
- เสรี พงศ์พิศและคณะ. คนในทรงคณะของพุทธศาสนา อิสลามและคริสต์ศาสนา. กรุงเทพฯ : สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2524.
- เสถียร พันธรั้งชี. ศาสนาเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ. 2542.
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. วิภุตพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 2542.
- _____ . อัตลักษณ์ชาติพันธุ์และความเป็นชายขอบ. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน), 2546.
- _____ . เจ้าแม่ คุณปู่ ช่างชอ ช่างพ็อน. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน), 2546.
- อคิน รพีพัฒน์. วัฒนธรรมคือความหมาย. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). 2551.
- อมรา พงศาพิชญ์. วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2541.

- Brian Morris. Anthropological Studies of Religion: An Introductory Text. New York : Cambridge University Press, 1987.
- E.Thomas Lawson & Robert N. McCauley. Rethinking Religion: Connecting Cognition and Culture. Cambridge, New York and Oakleigh : Cambridge University Press, 1993.
- Eric Carlton. Patterns of Belief Volume 2: Religion in Society. London : George Allen & Unwin Ltd., 1973.
- Frank Whaling (ed.). Contemporary Approaches to the Study of Religion Volume 2: The Social Sciences. Berlin, New York and Amsterdam : Mouton Publishers, 1985.
- Malcolm B. Hamilton. The Sociology of Religion: Theoretical and Comparative Perspectives. London and New York : Routledge, 1995.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ค้นคว้าข้อมูลจากเว็บไซต์ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

- <http://www.sac.or.th/main/index.php>

ติดตามอ่านข่าวสารปรากฏการณ์ทางสังคมจากสื่อประเภทต่างๆ

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- 1.1 การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- 1.2 การสังเกตการณ์และพฤติกรรมของผู้เรียน
- 1.3 แบบประเมินผู้สอนและแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- 2.1 การสังเกตการสอนของอาจารย์
- 2.2 ผลการสอบของนักศึกษา
- 2.3 ทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการพิจารณาจากข้อคิดเห็นของผู้เรียนและข้อคิดเห็นของคณาจารย์ในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในการประชุมภาควิชา

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาผลสอบ และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา อีกทั้งยังมีการทวนผลสอบสัมฤทธิ์การศึกษาด้วยการประชุมภาควิชามานุษยวิทยา

5. การดำเนินการทบทวน และการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมินและทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนปรับปรุงการสอน และรายละเอียดของรายวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น โดยปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะ และผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4